

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 446/2024-15

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miloša Maďara (sudca spravodajca) a sudcov Jany Baricovej a Miroslava Duriša v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] t. č. Ústav na výkon väzby a Ústav na výkon trestu odňatia slobody Bratislava, zastúpeného Burian & partners, s.r.o., Vojtecha Tvrdého 819/1, Žilina, proti príkazu Špecializovaného trestného súdu sp. zn. 2T/18/2022 z 24. júna 2024 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 3. júla 2024 v znení jej doplnenia doručeného ústavnému súdu 15. júla 2024 domáha vyslovenia porušenia svojho práva na obhajobu podľa čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podľa čl. 6 ods. 3 písm. c) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) s poukazom na princíp právnej istoty podľa čl. 1 ods. 1 ústavy príkazom Špecializovaného trestného súdu sp. zn. 2T/18/2022 z 24. júna 2024 (ďalej len „napadnutý príkaz Špecializovaného trestného súdu“). Navrhuje napadnutý príkaz Špecializovaného trestného súdu zrušiť či inak uviesť „*vec do stavu korešpondujúceho s relevantnými právnymi predpismi*“. Navrhuje priznať mu finančné zadosťučinenie v sume 3 000 eur, ako aj náhradu trov konania pred ústavným súdom.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že uznesením Špecializovaného trestného súdu sp. zn. 11Tp/6/2022 z 27. januára 2022 bol sťažovateľ vzatý do väzby. Súčasne bola zamietnutá jeho žiadosť o nahradenie väzby písomným sľubom, ako aj dohľadom probačného a mediačného úradníka.

3. Príkazom Špecializovaného trestného súdu sp. zn. 2T/18/2022 z 1. februára 2023 (ďalej len „príkaz Špecializovaného trestného súdu z 1. februára 2023“) bolo rozhodnuté o premiestnení sťažovateľa, ktorý bol v tom čase vo výkone väzby z dôvodov podľa § 71 ods. 1 písm. b) a c)

Trestného poriadku v Ústave na výkon väzby a Ústave na výkon trestu odňatia slobody Bratislava (ďalej aj „ústav na výkon väzby Bratislava“), do Ústavu na výkon väzby a Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Žilina (ďalej aj „ústav na výkon väzby Žilina“) s odôvodnením, že v trestnej veci sťažovateľa sú nariadené hlavné pojednávania na 28. február 2023, 1. marec 2023 a ďalšie; vyšetrovateľovi bol udelený súhlas vykonať so sťažovateľom úkony v inej trestnej veci v ústave na výkon väzby Bratislava a jeho obhajcovia majú sídlo advokátskej kancelárie v Žiline, na základe čoho je vhodné, aby bol pre náležité zabezpečenie obhajoby a prípravu na hlavné pojednávanie premiestnený do ústavu v mieste sídla zvolených obhajcov.

4. Napadnutým príkazom Špecializovaného trestného súdu bolo rozhodnuté o opätovnom premiestnení sťažovateľa, tentokrát z ústavu na výkon väzby Žilina do ústavu na výkon väzby Bratislava s odôvodnením, že v trestnej veci sťažovateľa boli nariadené hlavné pojednávania na 9., 10. a 11. júl 2024 a budú nariadované aj ďalšie termíny pojednávania, pričom úkony sa budú vykonávať v Pezinku, teda v Bratislavskom kraji; nie je teda ďalší dôvod na výkon väzby sťažovateľa v ústave na výkon väzby Žilina.

5. Z tzv. hlásenia zmien ústavu na výkon väzby Žilina z 2. júla 2024 vyplýva, že sťažovateľ bol 2. júla 2024 na účel ďalšieho výkonu väzby dodaný do ústavu na výkon väzby Bratislava.

II.

Argumentácia sťažovateľa

6. Proti napadnutému príkazu Špecializovaného trestného súdu sťažovateľ podal túto ústavnú sťažnosť, v ktorej argumentuje, že hoci si uvedomuje kompetenciu súdu o rozhodovaní o premiestnení osoby vo výkone väzby do iného ústavu na výkon väzby, toto nemôže byť svojvoľné a rozporné s predchádzajúcim rozhodnutím. Vydaním napadnutého príkazu Špecializovaného trestného súdu došlo podľa jeho názoru k porušeniu práva na obhajobu, keďže sídlo jeho obhajcov je aj naďalej v Žiline. Realizácia jeho obhajoby si vzhľadom na rozsiahlosť a zložitosť jeho trestnej veci vyžaduje množstvo konzultácií. Keďže je väzobne trestne stíhaný, realizácia jeho základného práva na obhajobu v ústave na výkon väzby Bratislava tým bude značne sťažená. Sťažovateľ argumentuje, že je nepochopiteľné jeho opätovné premiestnenie do ústavu v Bratislave, keď pôvodne bol premiestnený (z ústavu na výkon väzby Bratislava) do ústavu na výkon väzby Žilina práve z dôvodu náležitého zabezpečenia obhajoby a prípravy na hlavné pojednávanie (čo bolo uvedené priamo v príkaze Špecializovaného trestného súdu z 1. februára 2023), pričom odvtedy nedošlo k žiadnej zmene skutkového stavu (sídlo obhajcov sa nezmenilo, úkony sa vykonávajú v Pezinku). Pri práve na obhajobu je pritom podstatná nielen jeho formálna, ale aj materiálna stránka. Z popísaných dôvodov bolo podľa názoru sťažovateľa zasiahnuté do princípu právnej istoty, keďže „v *skutkovo identickej právnej veci rozhodol ten istý súd rozdielne*“.

7. V rozsahu doplnenia ústavnej sťažnosti doručeného ústavnému súdu 15. júla 2024 sťažovateľ poukazuje na hlavné pojednávanie, ktoré sa v jeho trestnej veci konalo 9. júla 2024 a na ktorom príslušný sudca uviedol, že dôvodom jeho premiestnenia do ústavu na výkon väzby Bratislava boli aj rekonštrukčné práce, ktoré prebiehajú v ústave na výkon väzby Žilina. V súvislosti s uvedenou argumentáciou sťažovateľ namieta, že táto nebola súčasťou odôvodnenia napadnutého príkazu Špecializovaného trestného súdu, pričom o tom, ktoré z osôb budú premiestnené do iného ústavu

z dôvodu rekonštrukčných prác, bolo rozhodnuté už približne jeden mesiac pred vydaním namietaného rozhodnutia a sťažovateľ nefiguroval medzi takými osobami.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

8. Podstatou ústavnej sťažnosti je namietané porušenie práva na obhajobu [čl. 50 ods. 3 ústavy a čl. 6 ods. 3 písm. c) dohovoru v spojení s čl. 1 ods. 1 ústavy] napadnutým príkazom Špecializovaného trestného súdu, na základe ktorého bol sťažovateľ premiestnený z ústavu na výkon väzby Žilina do ústavu na výkon väzby Bratislava.

9. Sťažovateľ tvrdí, že napadnutý príkaz Špecializovaného trestného súdu (v zmysle ktorého bol premiestnený z ústavu na výkon väzby Žilina do ústavu na výkon väzby Bratislava) porušuje jeho právo na obhajobu, keďže k jeho vydaniu došlo po tom, čo bol príkazom Špecializovaného trestného súdu z 1. februára 2023 premiestnený práve z ústavu na výkon väzby Bratislava do ústavu na výkon väzby Žilina pre „*náležitité zabezpečenie obhajoby a prípravu na hlavné pojednávanie*“, keďže jeho obhajcovia mali (a majú) sídlo v Žiline. Špecializovaný trestný súd tak podľa jeho názoru konal bez akejkoľvek zmeny skutkového stavu a zmeny sídla advokátov, čo je aj v rozpore s princípom právnej istoty.

10. Podľa čl. 50 ods. 3 ústavy obvinený má právo, aby mu bol poskytnutý čas a možnosť na prípravu obhajoby a aby sa mohol obhajovať sám alebo prostredníctvom obhajcu. Podľa čl. 6 ods. 3 písm. c) dohovoru každý, kto je obvinený z trestného činu, má tieto minimálne práva: obhajovať sa osobne alebo s pomocou obhajcu podľa vlastného výberu, alebo pokiaľ nemá prostriedky na zaplatenie obhajcu, aby sa mu poskytol bezplatne, ak to záujmy spravodlivosti vyžadujú.

11. Čl. 50 ods. 3 ústavy zaručuje všetkým oprávneným osobám, že budú mať čas na prípravu obhajoby, že budú mať možnosť pripraviť si obhajobu a že svoju obhajobu budú môcť predniesť právne významným spôsobom buď osobne, alebo prostredníctvom svojho obhajcu. Uplatnenie práva na obhajobu nezaručuje oprávnenej osobe dosiahnutie takého rozhodnutia súdu, o ktorý sa usiluje pomocou obhajoby. Účelom práva zaručeného čl. 50 ods. 3 ústavy je poskytnutie príležitosti brániť sa obvineniu zo spáchania trestného činu (m. m. III. ÚS 175/2018).

12. Z napadnutého príkazu Špecializovaného trestného súdu je zrejmé, že premiestnenie sťažovateľa do iného ústavu na výkon väzby, t. j. do Bratislavy bolo uskutočnené na podklade § 8 ods. 1 zákona č. 221/2006 Z. z. o výkone väzby v znení účinnom v rozhodnom období (ďalej len „zákon o výkone väzby“). V zmysle § 8 ods. 1 zákona o výkone väzby platí, že obvineného možno premiestniť do iného ústavu len na písomný príkaz prokurátora alebo súdu; ak je to potrebné na zaistenie bezpečnosti a poriadku alebo ochrany zdravia alebo života obvineného alebo inej osoby aj na písomný príkaz generálneho riaditeľa, o čom ústav upovedomí orgán činný v trestnom konaní alebo súd. O premiestnení obvineného ústav bezodkladne upovedomí obhajcu, a ak premiestnenie trvá dlhšie ako 48 hodín, aj rodinného príslušníka obvineného.

13. Z citovaného zákonného ustanovenia (§ 8 ods. 1 zákona o výkone väzby) vyplýva fakultatívna možnosť premiestnenia obvineného z ústavu na výkon väzby, do ktorej bol na účel jej výkonu umiestnený, k čomu môže dôjsť výhradne na základe písomného príkazu prokurátora alebo súdu.

Jedine v zákonom stanovených prípadoch sa premiestnenie môže uskutočniť aj na základe písomného príkazu generálneho riaditeľa Zboru. Zároveň z predmetného ustanovenia vyplýva povinnosť bezodkladne informovať o premiestnení obvineného obhajcu, a ak premiestnenie trvá dlhšie ako 48 hodín, aj rodinného príslušníka obvineného.

14. Zmyslom § 8 ods. 1 zákona o výkone väzby nie je poskytnúť garancie súvisiace s osobnou slobodou, ale skôr zabezpečiť nerušený výkon práva obvineného na obhajobu a kontakt väzobne stíhaného obvineného s príbuznými (m. m. III. ÚS 325/07).

15. Podľa názoru ústavného súdu je v okolnostiach veci jednoznačné, že napadnutý príkaz Špecializovaného trestného súdu bol vydaný v medziach § 8 ods. 1 zákona o výkone väzby, t. j. formálne podmienky na jeho vydanie boli splnené. Pokiaľ ide o namietané právo sťažovateľa na obhajobu, tu sťažovateľ dôvodí potrebou dostupnosti sťažovateľa jeho obhajcom (vzhľadom na skutkovú a právnu zložitosť veci), ktorá sa od jeho posledného premiestnenia (do ústavu na výkon väzby Bratislava) skomplikovala bez toho, aby sa od vydania príkazu Špecializovaného trestného súdu z 1. februára 2023 (premiestnenie do ústavu na výkon väzby Žilina) zmenil skutkový stav veci (právna istota).

16. K takto uplatnenej argumentácii ústavný súd uvádza, že sťažovateľ sa nachádza vo výkone väzby, v rámci ktorej musí mať jednoznačne garantované právo na obhajobu. Sťažovateľ dôvodí, že toto právo má byť eliminované, resp. oslabené väčšou vzdialenosťou, v rámci ktorej sa ocitol v súvislosti s jeho premiestnením do ústavu na výkon väzby Bratislava. Svoje argumenty prepája s potrebou zabezpečiť právo na obhajobu v súvislosti s prebiehajúcim trestným konaním na hlavných pojednávaniach (a súvisiacich úkonoch), t. j. najmä v rámci konania vo veci samej. Zároveň však neuvádza, či k porušeniu takého práva došlo, resp. neuvádza konkrétne skutočnosti alebo inak povedané príčinnú súvislosť medzi jeho premiestnením do iného ústavu na výkon väzby a porušením namietaných práv. Podľa názoru ústavného súdu ide v aktuálnom štádiu o teoreticky nastolenú možnosť, ku ktorej však nemusí dôjsť, keďže v okolnostiach prerokovanej veci jeho premiestnenie automaticky neznamená nemožnosť zabezpečenia obhajoby (nerušeného výkonu obhajoby). Nestráca sa teda ochrana jeho práv v materiálnom zmysle. Zároveň, ako vyplýva z predchádzajúcich bodov tohto uznesenia (10 a 11 tohto uznesenia, pozn.), do obsahu práva na obhajobu nepatrí právo byť umiestnený v tom-ktorom konkrétnom ústave alebo právo obhajoby na výber jednotlivého ústavu, ale potreba (napr.), aby bol sťažovateľovi poskytnutý čas a možnosť na prípravu obhajoby a aby sa mohol obhajovať sám alebo prostredníctvom obhajcu či brániť sa obvineniu zo spáchania trestného činu. Ústavný súd rozumie spôsobu, akým sťažovateľ argumentuje, a zároveň rozumie aj väčšej (nekonformnej) vzdialenosti medzi sídlom sťažovateľových advokátov a ústavom na výkon väzby, v ktorom sa aktuálne nachádza, no z ústavnoprávneho hľadiska v okolnostiach veci nevzhladol porušenie výkonu sťažovateľovho práva na obhajobu.

17. Pokiaľ sťažovateľ dôvodí porušením princípu právnej istoty s poukazom na čl. 1 ods. 1 ústavy a akcentom na rozdiely v odôvodnení napadnutého príkazu Špecializovaného trestného súdu a príkazu Špecializovaného trestného súdu z 1. februára 2023, ústavný súd dopĺňa, že ak ide o namietané porušenie čl. 1 ods. 1 ústavy, toto sťažovateľ v ústavnej sťažnosti zjavne spája s porušením svojho práva na obhajobu. Keďže označený článok ústavy neupravuje základné právo a slobodu, ktorých ochrany by bolo možné domáhať sa samostatne v konaní podľa čl. 127 ústavy,

a k vysloveniu porušenia ostatných označených práv (bod 1 tohto uznesenia, pozn.) všeobecným súdom nedošlo, neprichádzalo by do úvahy ani porušenie čl. 1 ods. 1 ústavy (iné práva v tejto súvislosti sťažovateľ nenamietal).

18. V kontexte popísaných skutočností a s poukazom na spôsob sťažovateľovej argumentácie (prezentovanej v ústavnej sťažnosti v znení jej doplnenia), ústavný súd v okolnostiach predbežne prerokúvanej veci nezistil takú príčinnú súvislosť medzi napadnutým príkazom Špecializovaného trestného súdu a obsahom namietaných práv sťažovateľa garantovaných ústavou a dohovorom, ktorá by zakladala reálnu možnosť vysloviť porušenie označených práv po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie. Z tohto dôvodu odmietol ústavnú sťažnosť sťažovateľa pri jej predbežnom prerokovaní z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) (bod 1 výroku tohto uznesenia).

19. Sťažovateľ označil poslednú časť ústavnej sťažnosti (VII.) ako „*Návrh na rozhodnutie vo veci samej a návrh na odklad vykonateľnosti*“, avšak ani v tejto, ako ani v inej časti ústavnej sťažnosti nevymedzil dôvody návrhu na odklad vykonateľnosti či nešpecifikoval jeho znenie v petite ústavnej sťažnosti. Ústavný súd uvádza, že o odklade vykonateľnosti môže rozhodnúť výlučne na základe návrhu, nie *ex officio*. Rovnako ako ústavná sťažnosť aj návrh na odklad vykonateľnosti podľa § 129 zákona o ústavnom súde však musí spĺňať obsahové a formálne náležitosti podania podľa § 39 a 40 zákona o ústavnom súde. Tieto však predmetný, v zásade len zmienený návrh neobsahuje. Vzhľadom na popísané skutočnosti a odmietnutie ústavnej sťažnosti ako celku ústavný súd návrhu na odklad vykonateľnosti nevyhovел.

20. Keďže ústavná sťažnosť bola ako celok odmietnutá, rozhodovanie o ďalších návrhoch sťažovateľa stratilo opodstatnenie, a preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 24. júla 2024

Miloš Maďar
predseda senátu